

Scrisoare comună pentru stabilirea unor obiective climatice mai ambițioase și mai coerente în România

României încă îi lipsesc obiective clare de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pe termen lung și riscă să rămână în urma ambițiilor climatice ale altor state membre ale Uniunii Europene (UE). Multe țări ale UE au stabilit în legislația națională obiective de neutralitate climatică și au conceput instrumente pentru punerea lor în aplicare. Urmând exemplul acestora, România ar trebui să adopte un cadru general care să stabilească neutralitatea climatică până în 2050 drept obiectiv național și să clarifice responsabilitățile instituționale pentru implementare.

România a demonstrat că, în ciuda unui proces anevoios, poate lua măsurile potrivite pentru decarbonizarea economiei sale, cum ar fi adoptarea unei legislații pentru eliminarea treptată a cărbunelui. De asemenea, se așteaptă o creștere de către autorități a țintei privind sursele de energie regenerabilă pentru 2030, ca parte a revizuirii Planului Național Integrat în domeniul Energiei și Climei. Pentru a asigura coerența politicii climatice românești, îndemnăm autoritățile să stabilească în mod clar obiectivele climatice la nivel național, împreună cu un mecanism dedicat pentru a governa tranziția, pe baza următoarelor elemente-cheie:

- **Stabilirea oficială a obiectivului național de neutralitate climatică până cel târziu în 2050.** Acest lucru nu numai că ar arăta angajamentul de a participa la eforturile colective ale UE de atenuare a schimbărilor climatice, dar ar răspunde și preocupărilor de mediu pe care majoritatea cetățenilor români le împărtășesc. Un obiectiv pe termen lung stabilește o direcție clară atât pentru autorități cât și pentru sectorul privat în ceea ce privește transformarea economiei românești.
- **Stabilirea unor responsabilități instituționale clare și asigurarea coerenței în ceea ce privește guvernarea climatică.** În prezent, guvernarea politicii climatice din România este foarte fragmentată și ad-hoc, cu responsabilități împărțite între Ministerul Mediului, Ministerul Energiei, Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă din cadrul Secretariatului General al Guvernului României și Departamentul pentru Climă și Sustenabilitate al Administrației Prezidențiale. O abordare mai clar structurată ar conduce la o implementare mai eficientă a politicilor climatice.
- **Respectarea principiului *do no significant harm* în elaborarea politicilor climatice.** Acest principiu nu permite finanțarea activităților care ar putea dăuna altor obiective de mediu: atenuarea și adaptarea la schimbările climatice, protecția și utilizarea sustenabilă a apei și resurselor marine, economia circulară, prevenirea și controlul poluării, cât și protecția și refacerea biodiversității și ecosistemelor.
- **Adoptarea unor măsuri concrete pentru atenuarea impactului socio-economic al tranziției.** Atingerea neutralității climatice presupune schimbări structurale care vor afecta fiecare aspect al vieții cetățenilor români, cu cel mai mare impact în rândul celor mai vulnerabili. Indivizii sunt afectați în mod diferit în funcție de vârstă, gen și statut socio-economic. Autoritățile trebuie să acorde mai multă atenție asigurării unei tranziții echitabile pentru cetățenii români și să se prevină potențialele efecte regresive ale politicii climatice.
- **Asigurarea unei participări publice eficiente.** Tranziția către neutralitate climatică ar trebui să includă mai multe procese participative, care să responsabilizeze comunitățile și să le ofere un cuvânt în ceea ce privește transformarea profundă prin care trec. Comunitățile, societatea civilă cât și toate părțile afectate, dețin cunoștințe și practici valoroase care pot contribui și ghida tranziția justă. Ar trebui să se conceapă și să se urmărească mecanisme de implicare specifice și inovații sociale pentru a promova acceptarea publică și pentru a spori asumarea publică a tranziției.

Vă mulțumim pentru timpul și atenția acordată.

Cu stimă,

Semnatari:

